

Alkohol- och drogpolicy Sunnerbogymnasiet

Inledning

Sunnerbogymnasiet bedriver en drogfri verksamhet och strävar efter att arbeta aktivt med både förebyggande och åtgärdande insatser när det gäller alkohol och andra droger. Med droger avses förutom alkohol även narkotikaklassade substanser och receptbelagda läkemedel som inte är föreskrivna av läkare, samt andra sinnesförändrande och beroendeframkallande substanser. För att kunna nå målet med en drogfri miljö ska detta policydokument vara ett stöd så att skolan kan främja hälsa och förebygga tillbud och olyckor, förhindra användning samt motverka och förhindra nyrekrytering av elever till alkohol- och droganvändning. Skolan samverkar med elever, hem, socialtjänst och polis. I första hand är syftet med samarbetet att förebygga användning och i andra hand tidigt upptäcka användning. I skolans elevhälsa ingår kurator, skolsköterska, specialpedagog, studie- och yrkesvägledare samt rektor.

Regler

Skolan är en arbetsplats med samma krav och skyldigheter som andra arbetsplatser och ska därför vara tobak-, alkohol- och drogfri.

För elever och personal gäller:

- Tobaksrökning är förbjudet inom skolans område.
- Det är förbjudet att vara påverkad av alkohol eller andra berusningsmedel eller ha kvarstående påverkan eller följd effekter av någon substans under skoltid eller i verksamhet som sker i skolans regi.
- Det är förbjudet att förvara och inneha alkohol eller droger på skolan.
- Det är förbjudet att överlåta, sälja eller förmedla droger på skolan.
- Att använda, inneha eller sälja narkotika eller sälja alkohol är ett brott och ska enligt lagen anmälas till polisen.
- Symboler för tobak, alkohol och narkotika är inte tillåtet inom skolans område.
- I skolans ordningsregler (upprättade enligt Skollagen 2010:800, 5 kap 5§) framgår att Sunnerbogymnasiet är en helt drogfri skola.

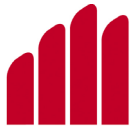

Lagstiftning

Skolan har att följa och tillämpa den lagstiftning som på olika sätt berör de ovan angivna substanserna och som regleras i följande lagar:
Grundlagen, FN:s Barnkonvention (Svensk lag), Narkotikastrafflagen, Arbetsmiljölagen, Skollagen, Socialtjänstlagen och Sekretesslagen.

Skolans förebyggande arbete mot alkohol och droger

- Personal, elever och vårdnadshavare ges information om skolans alkohol- och narkotikapolicy. Vårdnadshavare och elever informeras om skolans alkohol- och narkotikapolicy vid skolstart och ges då möjlighet att lämna samtycke till våra rutiner. Elever ges information om vart man kan vända sig med frågor om eller vid egna eller kamraters alkohol- eller narkotikaproblem och vilka sekretessregler som gäller i sådana situationer. Informationen ligger även på Sunnerbogymnasiets hemsida www.sunnerbogymnasiet.se
- Drogtestning används av olika skäl vid misstanke om användning av narkotika. Syftet är att undanröja misstankar och skapa bra förutsättningar för stöd och hjälp till eleven. Slumpvis drogtestning erbjuds alla elever. Syftet är att tidigt upptäcka och därigenom förebygga användning av narkotika och att förebygga skador och olyckor i samband med praktiska moment och APL. Drogtestning är alltid frivilligt, men att avstå vid misstanke kan medföra en anmälan till socialtjänsten.
- Inför praktik (APL) eller särskilda praktiska moment i utbildningen kan skolan genomföra drogtest på en undervisningsgrupp. Testerna är frivilliga men kan vara förutsättningen för att elev ska kunna delta vid utbildningsmomentet/praktiken i fråga.
- Inför student informerar gymnasiechef i samverkan med polis i samtliga avgångsklasser. Man informerar bland annat om ansvar i samband med stundande festligheter och konsekvenser av vilka val som görs i förhållande till exempelvis alkoholbruk.
- I undervisningen ges eleverna utrymme för information, lärande och samtal för att ges förutsättningar att kritiskt kunna värdera och reflektera kring användning av alkohol och droger. Man samtalar också om konsekvenser av detta i ett individ- och samhällsperspektiv.
- Elever kan vid alkohol- eller drogproblem vända sig till elevhälsan för konsultation och hjälp och erbjudas vidare kontakt med socialtjänst eller regionen.
- All personal skall ha kännedom om skolans alkohol – och drogpolicy och står bakom policyn att det är nolltolerans när det gäller droger på skolan.

- Vart tredje år görs, i samverkan med Region Kronoberg, en undersökning om ungdomars hälsa- och livsstilsvanor. Elev, vårdnadshavare och personal informeras om resultatet av undersökningen.
- Skolans elevskyddsombud samt elevråd är delaktiga i skolans förebyggande arbete mot droger.
- I samverkan med polisen genomförs i förebyggande syfte narkotikasök med hund. Detta sker i enlighet med polismyndighetens riktlinjer och genomförs på tider när elever inte befinner sig i lokalerna. Narkotikahund kan också förekomma på polisens initiativ vid misstanke om att narkotika förvaras i skolans lokaler.
- Skolans alkohol- och drogpolicy är ett viktigt verktyg i det förebyggande arbetet då policyarbete i sig har en förebyggande effekt.
- Hälsosamtal med skolsköterska erbjuds alla elever. Under hälsosamtalet sker bland annat samtal kring alkohol, tobak och narkotika.
- Samtal med klassrepresentanter från första och andra året genomförs årligen av kuratorer. I samtalen tar man bland annat upp ämnen som alkohol och droger.
- Frivilliga slumpvisa drogtester genomförs i förebyggande syfte. Mer information om dessa finner ni i bilaga 1.
- En skola som präglas av tillit och goda relationer, där elever känner sig trygga, utvecklas och lyckas i sina studier är en viktig skyddsfaktor. Sunnerbogymnasiets systematiska kvalitetsarbete är därför en del i det förebyggande arbetet.

Rutiner vid slumpvis drogtestning

Bilaga 1

Samtycke

Drogtestning är frivilligt och kräver samtycke. Elev och vårdnadshavare ges information om hur skolan arbetar med drogtester och ger sitt samtycke enligt särskild blankett. I de fall samtycke inte ges kan ansvarig lärare i samband med ett praktiskt moment eller APL göra en individuell riskbedömning vilken kan resultera i att eleven inte kan genomföra momentet.

Testmodell

Testning genomförs oannonserat på hela eller delar av klasser som väljs ut slumpmässigt med hjälp av en slumpgenerator. Generella slumpvisa drogtest utförs med urinprov.

Information inför provtagning

Provtagning sker under lektionstid. Personalen som utför provtagningen informerar gruppen i klassrummet om varför skolan använder slumpvisa drogtester, hur provtagningen går till, hur provresultat hanteras och vad som händer om provet är positivt. Eleverna ska veta hur de kan få stöd och hjälp.

Provtagningen föregås av ett kortare enskilt samtal med eleven enligt ett frågeformulär. Eleven informeras om att provtagningen är frivillig och att eleven har rätt att avstå.

Provtagning / provsvar

Provtagningen är oövervakad och utförs av personal från skolans elevhälsoteam. Vid positivt prov tillämpas åtgärder i enlighet med skolans Alkohol- och drogpolicy. Vid positivt provsvar lämnas uppföljande drogtester. Dessa genomförs på skolan och sker oanmälda.

Hantering av provresultat

Provtagningen och hanteringen av prov och provresultat sker enligt särskilt dokumenterade rutiner för säker provtagning.

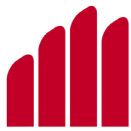
Positiva resultat skickas till särskilt laboratorium för verifiering.

Information om provresultatet delges elev och personalen i elevhälsoteamet, vid positivt prov även vårdnadshavare.

Dokumentation av provresultat sker i enlighet med gällande sekretessregler. Den statistiska dokumentationen sammanställs som underlag för uppföljning och utvärdering.

Ansvarig

I syfte att vara rättssäker och transparent krävs kontroll och uppföljning av verksamheten och att drogtestningen sker i enlighet med fastställda rutiner. Ansvarig rektor ansvarar för att en årlig uppföljning och utvärdering av drogtestningen och dess resultat görs och delges skolans personal och chefen för elevhälsan.

Rutiner för drogtestning vid misstanke

Bilaga 2

Rutiner för drogtestning vid misstanke kan vara olika i olika kommuner. I vissa fall utförs provtagningen inom socialtjänsten, i andra fall av sjukvården. Men även skolans elevhälsa utför drogtestning vid misstanke. På Sunnerbogymnasiet kan drogtestar vid misstanke genomföras både av skolans elevhälsa och genom primärvårdens hälsoenhet (se alternativen nedan).

Åtgärder vid oro och misstanke

Vid misstanke om narkotikabruk kontaktas rektor som kan ge i uppdrag till elevhälsan att samtala med eleven om vad som föranlett misstanke om narkotikaanvändning. Om misstanken kvarstår är det aktuellt med drogtest.

Elevens vårdnadshavare kontaktas av rektor eller elevhälsan om eleven är under 18 år. Är eleven över 18 år kontaktas eventuellt vårdnadshavare i samråd med eleven.

Provtagning/provsvar

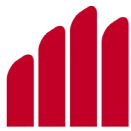
Drogtest erbjuds eleven. Drogtest vid misstanke utförs med urinprov. En samtyckesblankett skall skrivas under av elev och vårdnadshavare för elev under 18 år innan drogtest lämnas. Om endast en vårdnadshavare har undertecknat blanketten skall muntligt samtycke inhämtas från den andre vårdnadshavaren. Båda vårdnadshavarna kallas till möte med rektor samt personal från elevhälsan inför drogtest av omyndig elev.

Testet är frivilligt och syftet är att få en misstanke bekräftad och en utgångspunkt för fortsatta stödinsatser. Avstår eleven att lämna drogtest eller testet är positivt kan eleven stängas av från praktiska moment och APL tills negativa prov visas. Undervisning i teoretiska ämnen bedrivs i former som säkerställer studiero och säker arbetsmiljö. Rektor delges alltid resultatet på drogtest.

Genomförande drogtestning vid Elevhälsan

Elev och skolsköterska/skolkurator går till elevhälsan där urinprovet ska lämnas.

- Vattenkran på toaletten tejpas och tvål flyttas ut från toaletten.
- Ytterkläder lämnas utanför.
- Information ges om urinmängd.
- Frågor ställs enligt en fastställd frågemanual.
- Eleven informeras om att testet är oövervakat och att någon från elevhälsan står utanför.
- Eleven informeras om att de inte får tvätta händerna förrän de lämnat ifrån sig urinprovet.
- Skolsköterska/skolkurator använder handskar.
- Provtagningskit öppnas inför eleven.

SUNNERBOGYMNASIET
MÖJLIGHETERNAS SKOLA

Efter provtagningen:

Tillsammans med eleven avläses testresultat. Elev och vårdnadshavare till omyndig elev informeras om provresultatet.

Vid positivt provresultat:

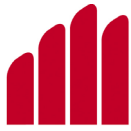
- Tillsammans med eleven fylls provrör för att skickas till laboratorium för verifiering.
- Personuppgifter avkodas.
- Myndig elev får själv välja att informera vårdnadshavare om testresultat.
- Vårdnadshavare till omyndig elev informeras av elevhälsa eller rektor.
- Information ges om fortsatt handläggning beroende på om misstankar dementeras eller verifieras.

Genomförande drogtestning vid Primärvårdens hälsoenhet

- Elevhälsan kontaktar primärvårdens hälsoenhet för bokning av tid.
- Möte med elev, elevhälsa och rektor bokas i samband med provtagning. På detta möte får eleven information och samtycker till provtagning. Vårdnadshavare kallas för omyndig elev.
- Ifylld samtyckesblankett för sekretessupphörande gällande provresultat medskickas.
- Vårdnadshavare till omyndig elev ombesörjer att eleven kommer till provtagningen på utsatt tid.
- Myndig elev tar sig till provtagning själv. Vid behov kan elevhälsan visa vägen till provtagningen.
- I väntan på provresultat handläggs elevens närvaro/aktivitet på skolan enligt skolans policy och handlingsplan.

Anmälan till socialtjänsten och/eller polis

Anmälan till Socialtjänsten görs enligt SoL 14 kap. 1 § om eleven är under 18 år och erkänner narkotikaanvändning, vägrar göra ett drogtest eller testar positivt på drogtestet. Vid misstanke om innehav eller försäljning av droger tillkallas polis.

SUNNERBOGYMNASIET
MÖJLIGHETERNAS SKOLA

Medgivande bryta sekretess

I samband med det första samtalet och anmälan till socialtjänsten erbjuds elevens vårdnadshavare lämna medgivande att bryta sekretess så att skolan kan få information om att eleven lämnar drogtest och deltar i socialtjänstens åtgärder, allt för att eleven ska kunna fullfölja sin skoltid på bästa sätt. Om medgivande inte finns ska ändå skriftligt svar på drogtest lämnas till rektor/elevhälsan, i syfte att visa att eleven är drogfri och kan återgå till praktisk undervisning eller APL.

Underlag för dokumentation, uppföljning och utvärdering

Bilaga 3

Dokumentation av insatser enligt policyn

Dokumentation inom elevhälsan

Dokumentation av drogtestning och olika åtgärder enligt handlingsplanen görs i system för elevakter och elevjournaler enligt de rutiner och sekretessregler som tillämpas inom elevhälsovården.

Statistisk dokumentation av drogtestning och insatser enligt handlingsplanen görs som underlag för uppföljning och utvärdering enligt punkterna nedan.

Dokumentation och underlag för utvärdering av slumpvis drogtestning

Av den årliga uppföljningen och utvärderingen ska framgå följande:

- Hur stor andel av elevgruppen som lämnat medgivande och ingår i testgruppen.
- Antalet elever som i samband med provtagning valt att avstå.
- Antalet elever som redan i samtalet valt att berätta att de använt narkotika.
- Antal genomförda tester.
- Antal positiva tester.
- Antal kontakter och samtal med vårdnadshavare med anledning av drogtestning och vad dessa samtal gällt.
- Insatser för elever som testat positivt och resultatet av dessa insatser.
- Andra åtgärder som vidtagits som en följd av de enskilda samtalen inför provtagningen.
- Sammanställning av elevernas svar på frågan i samtalet om vad de tycker om att skolan använder drogtestar?
- En utvärdering av hur rutinerna följts.
- Slutsatser och förslag till förbättringar.

Sammanställning av övriga åtgärder enligt handlingsplanen

- Antal elever där det under läsåret funnits anledning till oro och misstankar om narkotikarelaterade problem och händelser.
- Antalet elever som varit föremål för samtal relaterat till tobak, alkohol och narkotika.
- Antalet narkotikarelaterade orosanmälningar till socialtjänsten.
- Antal orosanmälningar som lett till utredning och insats inom socialtjänsten.
- Antalet elever som drogtestats i samband med misstanke.
- Antalet positiva drogtestar vid misstanke.
- Antalet uppföljande drogtestar och resultatet av dessa.